

ผลการใช้ชุดกิจกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการเล่านิทาน
ประกอบการแสดงบทบาทสมมติที่มีต่อรอบความคิดเติบโตของเด็กปฐมวัย

The Effects of Parental Involvement on Storytelling with a Package of Role-Play
Activities on the Growth Mindset of Early Childhood

ณฤดี หวังหมูกกลาง¹ และ ชลาธิป สมานิต^{2*}

Narudee Whangmooklang¹ and Chalutip Samahito^{2*}

บทคัดย่อ

งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการเล่านิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมติที่มีต่อรอบความคิดเติบโตของเด็กปฐมวัย กลุ่มเป้าหมาย คือ เด็กปฐมวัยอายุ 5 - 6 ปี จำนวน 6 คน และผู้ปกครองกลุ่มเป้าหมายที่มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีการสื่อสาร เครื่องมือที่ใช้ ประกอบด้วย 1) แผนการใช้ชุดกิจกรรมฯ 2) แบบประเมินรอบความคิดเติบโตของเด็ก 3) แบบสังเกตพฤติกรรมกรอบความคิดเติบโตของเด็ก สำหรับผู้ปกครอง 4) แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ปกครอง และ 5) แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจ และเจตคติของผู้ปกครองเกี่ยวกับการรอบความคิดเติบโต 6) แบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา พบว่า 1) เด็กปฐมวัยมีกรอบความคิดเติบโตหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง 2) เด็กพัฒนากรอบความคิดเติบโตด้านความสำเร็จของผู้คนมากที่สุด 3) นิทานเรื่องร้านตัดเสื้อคุณกระต่ายส่งผลต่อพฤติกรรมกรอบความคิดเติบโตของเด็กมากที่สุด 4) ผู้ปกครองมีคะแนนเฉลี่ยของความรู้ ความเข้าใจ และเจตคติเกี่ยวกับการรอบความคิดเติบโตสูงกว่า ก่อนการทดลอง 5) ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมฯ ระดับมากที่สุด ร้อยละ 80.95 และระดับมาก ร้อยละ 19.05 โดยมีความเห็นว่าชุดกิจกรรมทำให้ผู้ปกครองเห็นการเปิดใจ และความพยายามของลูกมากขึ้น

คำสำคัญ : กรอบความคิดเติบโต, ชุดกิจกรรม, การเล่านิทาน, การแสดงบทบาทสมมติ, ผู้ปกครอง, เด็กปฐมวัย

¹ นิสิตมหาบัณฑิตสาขาวิชาปฐมวัยศึกษา ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Graduate Student of Early Childhood Education Division, Department of Education,
Faculty of Education, Kasetsart University E-mail: narudee.w@m.materdei.ac.th

² อาจารย์ประจำสาขาวิชาปฐมวัยศึกษา ภาควิชาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Lecturer of Early Childhood Education Division, Department of Education,
Faculty of Education, Kasetsart University, E-mail: chalutip.s@ku.th

* Corresponding author

Abstract

The purpose of this research was to study the effect of parental involvement on storytelling with a package of role-play activities on the growth mindset of early childhood. The target groups included 6 young children, 5-6 years old and 6 parents of the target group. In addition, the parents had to have knowledge and the ability to use technology to communicate. The research instruments consisted of: 1) plans on using storytelling activity provision with role plays and parental involvement on the growth mindset of early childhood; 2) an assessment form on the growth mindset of early childhood; 3) a behavioral observation form for parents on the growth mindset of early childhood; 4) a satisfaction questionnaire and suggestions from parents; 5) an assessment form for parents on knowledge, understanding, and attitudes on the growth mindset; and 6) an unstructured parental interview form. The obtained data were analyzed by mean, standard deviation, and content analysis. The results showed that 1) children had a higher growth mindset after the experiment than before; 2) children's growth mindset on the aspect of the success of others increased the most; 3) the story in the activity package that children paid the most attention was Khun Rabbit's Tailor Shop; 4) parents had average scores for knowledge, understanding, and attitudes towards a growth mindset were higher than before the experiment. 5) parents were satisfied with the activity packages at the highest level of 80.95% and the lowest level at 19.05%, parents see their children have more open-minded and more efforts.

Keywords: growth mindset, activities package, storytelling, role-play, parents, young children

บทนำ

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา (COVID - 19) ส่งผลกระทบต่อพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของเด็กปฐมวัย เนื่องจากวิถีชีวิตเปลี่ยนแปลงโดยฉับพลัน ทำให้เด็กขาดโอกาสฝึกฝนทักษะที่จำเป็นในการดำเนินชีวิต อาทิ การปรับตัว การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น การเคลื่อนไหวร่างกาย และยังอาจส่งผลทำให้เด็กมีความเครียด และวิตกกังวล เพราะขัดต่อธรรมชาติของเด็กวัยนี้ ดังนั้น การวางรากฐานให้เด็กเกิดความพร้อมในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงด้วยกรอบความคิดเหมาะสม จะช่วยทำให้เด็กปฐมวัยสามารถปรับตัว เข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในปัจจุบันได้

กรอบความคิด (mindset) เป็นอีกหนึ่งวิธีการในการเรียนรู้ที่สามารถเปลี่ยนแปลง หรือแก้ไข เพื่อให้บุคคลประสบความสำเร็จได้ เป็นกรอบของความเชื่อ หรือแนวคิดที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการแสดงออก และทัศนคติของบุคคล โดยสามารถแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ กรอบความคิดเติบโต (growth mindset) และกรอบความคิดยึดติด (fixed mindset) (Dweck, 2006) นอกจากนี้ Dweck (2006) กล่าวถึง 6 องค์ประกอบพื้นฐานของกรอบความคิดเติบโต ได้แก่ ด้านความท้าทาย คือ การให้ความสำคัญกับความท้าทาย เพราะเป็นโอกาสของการเรียนรู้ ด้านความวิริยะ อุตสาหะ คือ การยืนหยัดลงมือทำสิ่งที่ท้าทาย แม้ว่าจะประสบกับความล้มเหลว ด้านความพยายาม คือ ใช้ความพยายามทางวิชาการในการจดจ่อ ตั้งใจ และฝึกฝนตนเอง ด้านการยกย่อง คือ ชื่นชม หรือให้ความสำคัญกับความพยายามมากกว่าผลลัพธ์ ด้านความสำเร็จของผู้อื่น คือ

การเรียนรู้จากต้นแบบที่มีความพยายามจนสำเร็จ และลองลงมือทำได้ด้วยตนเอง และด้านเป้าหมายในการเรียนรู้ คือ มองเป้าหมายของการเรียนรู้คือการปรับปรุงประสิทธิภาพจากการทบทวน และเรียนรู้จากข้อบกพร่องของตนเอง ดังนั้นบุคคลที่มีกรอบความคิดเติบโตจะสามารถพัฒนา และเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัวได้ด้วยความพยายาม และมองปัญหา หรืออุปสรรคความท้าทายนั้นเป็นโอกาสให้บุคคลได้เรียนรู้ นอกจากนี้กรอบความคิดยังมีผลต่ออารมณ์ ความรู้สึก และสุขภาพจิต ในขณะที่กรอบความคิดยึดติดนั้นมีความสัมพันธ์กับอารมณ์เชิงลบ ดังที่ King (2012) ได้ทำการศึกษา และพบว่าเด็กที่มีกรอบความคิดยึดติดมักจะไม่ดี และแสดงอารมณ์เชิงลบโดยเฉพาะเวลาที่เด็กอยู่ที่โรงเรียน เช่นเดียวกับ Schroder et al. (2014) ที่ทำการศึกษา และพบว่า นักศึกษาที่มีกรอบความคิดเติบโตจะมีภาวะซึมเศร้าน้อยกว่าผู้ที่มีกรอบความคิดยึดติด ดังนั้นจะเห็นว่าการพัฒนาให้บุคคลมีกรอบความคิดเติบโตควรส่งเสริมตั้งแต่ในช่วงปฐมวัย

เด็กปฐมวัยจะมีธรรมชาติการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ เป็นรูปธรรม ครูสามารถจัดประสบการณ์ให้เด็กเรียนรู้ได้ผ่านสถานการณ์จริง การเล่น รวมถึง การเล่านิทาน ซึ่งเนื้อเรื่องในนิทาน ภาษาในนิทาน และภาษาที่ผู้ใหญ่ใช้สื่อสารกับเด็กนั้นมีผลต่อการเรียนรู้ของเด็กอย่างมาก ทำให้เด็กเปิดใจ และปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตของตนเองในทางที่เหมาะสมได้ (Enriquez et al., 2017) ซึ่งสอดคล้องกับ Johnston (2012) ที่ระบุว่า ครู หรือผู้ปกครองสามารถใช้ภาษาที่เหมาะสมในการปลูกฝังความคิด ความรู้สึกของเด็กได้ผ่านการอ่าน และการเล่านิทาน พร้อมทั้งใช้คำถาม เพื่อกระตุ้นให้เด็กได้หยุดคิดเกี่ยวกับวิธีที่ตัวละครในนิทานใช้แก้ปัญหา อุปสรรค รวมทั้งเปิดโอกาสให้เด็กได้จินตนาการ หรือคิดหาวิธีการใหม่ ๆ เพื่อจัดการกับอารมณ์ของตนเองผ่านการแสดงบทบาทสมมติได้

ลักษณะของนิทานที่สามารถส่งเสริมกรอบความคิดเติบโตควรเป็นนิทานที่ดำเนินเรื่องด้วยตัวละครที่พบเจอสถานการณ์ที่มีอุปสรรค หรือความผิดพลาด (Wright, n.d.) ซึ่งทำให้เด็กเห็นแบบอย่างด้านความพยายามของตัวละคร ส่งเสริมให้เด็กเกิดการจดจำบุคลิกภาพ ลักษณะตัวละครในนิทาน เพื่อแสดงบทบาทสมมติผ่านการแสดงสีหน้า อารมณ์ ท่าทาง คำพูด ตลอดจนเด็กสามารถสร้างสรรค์ผลงานจนสำเร็จด้วยตนเองอย่างกระตือรือร้น สอดคล้องกับทฤษฎีพัฒนาการทางจิตสังคม ของ Erikson (1968 อ้างใน ศรีเรือน แก้วกังวาล, 2553) พัฒนาการของเด็กในขั้นที่ 3 ช่วงอายุ 3-5 ปี ช่วงสร้างความคิดริเริ่ม เด็กควรได้รับโอกาสในการทำสิ่งต่าง ๆ ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง หากเด็กถูกควบคุมมากเกินไป จะส่งผลให้เด็กเกิดความรู้สึกผิด และกลัวถูกลงโทษ นอกจากนี้เด็กเรียนรู้ที่จะยกย่อง โดยให้ความสนใจ หรือชื่นชมตัวละครในนิทานเป็นแบบอย่าง รวมทั้งชื่นชมผู้ปกครองที่มีความพยายาม ตั้งใจ และจดจ่อในการแสดงบทบาทสมมติร่วมกับเด็ก และความสำเร็จของผู้อื่น รวมทั้งเด็กมีโอกาสดูแสดงพฤติกรรมด้านความสำเร็จของผู้อื่น โดยเปิดใจเรียนรู้สิ่งใหม่ที่ไม่คุ้นเคย และเลียนแบบพฤติกรรมตั้งใจ และการฝึกฝนของตัวละครที่ประสบความสำเร็จแล้วนำมาปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้ ซึ่งมีความสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมเชิงพุทธิปัญญาของ Bandura (1977 อ้างใน สุรางค์ ไคว์ตระกูล, 2565) เด็กสามารถเรียนรู้ได้จากการสังเกตพฤติกรรมของตัวแบบ ซึ่งมีผลต่อพฤติกรรมของเด็กอย่างยิ่งหากพฤติกรรมตัวแบบสามารถประสบความสำเร็จยิ่งช่วยจูงใจให้เด็กแสดงพฤติกรรมนั้นของตัวแบบได้เป็นอย่างดี ดังนั้นจะเห็นว่าการเล่านิทาน

ประกอบการแสดงบทบาทสมมติโดยผู้ปกครองมีส่วนร่วมช่วยส่งเสริมให้เด็กเห็นความสำคัญของกระบวนการเรียนรู้ของตนเอง และกระตุ้นให้เด็กรู้จักคิดหาวิธีการใหม่ ในการรับมือเมื่อเผชิญกับสถานการณ์ต่างๆ ผ่านการสวมบทบาทของตัวละครในนิทานที่อาจเกิดขึ้นในชีวิตจริงได้

อย่างไรก็ตามจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา ที่เด็กได้รับการจัดการเรียนรู้แบบออนไลน์ ทำให้ผู้วิจัยซึ่งเป็นครูประจำชั้นอนุบาลปีที่ 3 โรงเรียนมาแตร์เดอีวิทยาลัย สนใจที่จะศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการเล่านิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมติมาใช้ เพื่อส่งเสริมกรอบความคิดเติบโตของเด็กปฐมวัย โดยเล็งเห็นความสำคัญของการให้ผู้ปกครองเห็นความสำคัญ เข้าใจ และมีส่วนร่วมในการส่งเสริมกรอบความคิดเติบโตให้เด็กปฐมวัยที่บ้าน

คำถามการวิจัย

การใช้ชุดกิจกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการเล่านิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมติ มีผลต่อกรอบความคิดเติบโตของเด็กปฐมวัยหรือไม่ อย่างไร

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการเล่านิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมติที่มีต่อกรอบความคิดเติบโตของเด็กปฐมวัย

ขอบเขตการวิจัย

ตัวแปรต้น คือ ชุดกิจกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการเล่านิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมติ จำนวน 7 ชุดกิจกรรม

ตัวแปรตาม คือ กรอบความคิดเติบโตของเด็กปฐมวัย

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (quasi-experimental research) แบบแผนการวิจัยกลุ่มเดียวทดสอบก่อนและหลังการทดลอง (one-group pretest-posttest design)

กลุ่มเป้าหมาย

1. เด็กปฐมวัย อายุระหว่าง 5 – 6 ปี กำลังศึกษาอยู่ชั้นอนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 6 คน โรงเรียนมาแตร์เดอีวิทยาลัย โดยการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling)

2. ผู้ปกครองของเด็กปฐมวัยกลุ่มเป้าหมาย โดยเป็นผู้ปกครองที่มีความรู้ ความสามารถในการใช้เครื่องมือสื่อสาร และเทคโนโลยีพื้นฐาน

เครื่องมือที่ใช้วิจัย

1. แผนการดำเนินการใช้ชุดกิจกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการเล่นิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมติที่มีต่อกรอบความคิดเติบโตของเด็กปฐมวัย จำนวน 8 แผน โดยศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ตามแนวคิดของ Epstein (1995 อ้างใน ประพันธ์ เดชสวัสดิ์, 2552) มาใช้ในการจัดกิจกรรม ได้แก่ การเป็นผู้ปกครอง (Parenting) การติดต่อสื่อสาร (Communication) และการเรียนรู้ที่บ้าน (Learning at home) ร่วมกับทฤษฎีการรับรู้ความสามารถของ Bandura (1977 อ้างใน สุรางค์ ไคว์ตระกูล, 2565) และทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของ Vygotsky (1978 อ้างใน สุรางค์ ไคว์ตระกูล, 2565) ซึ่งประกอบด้วย แนวคิดทฤษฎี วัตถุประสงค์ ขอบเขตการใช้ชุดกิจกรรมฯ ตารางวิเคราะห์จุดเน้นของนิทานทั้ง 7 เรื่อง เนื้อหาของนิทาน ขั้นตอนการดำเนินการ สื่อ และการประเมินผล ซึ่งจากประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบแต่ละข้อกับจุดประสงค์ ได้ค่าความสอดคล้องเท่ากับ 1 และผู้เชี่ยวชาญมีข้อเสนอแนะให้เพิ่มเติมวัตถุประสงค์เกี่ยวกับเด็ก และระบุรายละเอียดบางกิจกรรมให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

2. แบบประเมินกรอบความคิดเติบโตของเด็กปฐมวัย (5 – 6 ปี) เป็นแบบเลือกตอบ จำนวน 12 ข้อ โดยศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมกรอบความคิดเติบโต ตามแนวคิดของ Dweck (2006) เป็นแบบเลือกตอบ 3 ตัวเลือกโดยตัวเลือกจะเป็นรูปภาพ มีเกณฑ์การให้คะแนนคือตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิด ให้ 0 คะแนน โดยแบ่งเป็น 3 ด้าน ด้านละ 4 ข้อ จำนวน 12 ข้อ โดยแยกเป็นรายด้าน 3 ด้าน จากประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบแต่ละข้อกับจุดประสงค์ ได้ค่าความสอดคล้องเท่ากับ 0.86 และผู้เชี่ยวชาญมีข้อเสนอแนะในการปรับภาพวาดของตัวเลือกให้ชัดเจน เพื่อให้สามารถสื่อความหมายได้ชัดเจนยิ่งขึ้น และปรับข้อความคำถามด้านการยกย่องบางข้อให้มีความยุติธรรม โดยไม่ต้องอ้างอิงถึงตัวละครในนิทาน

3. แบบสังเกตพฤติกรรมกรอบความคิดเติบโตของเด็กปฐมวัย (5 – 6 ปี) สำหรับผู้ปกครอง เป็นแบบเกณฑ์การประเมินแยกส่วน มีระดับคะแนน 3 ระดับคือ 2 1 และ 0 มีจำนวน 9 ข้อ ซึ่งกำหนดจุดประสงค์ และโครงสร้างของแบบประเมินพฤติกรรมที่บ่งบอกถึงพฤติกรรมกรอบความคิดเติบโต โดยแยกเป็นรายด้านจำนวน 3 ด้าน คือ ด้านความพยายาม ประกอบด้วย เด็กตั้งใจแสดงบทบาท บุคลิกลักษณะของพฤติกรรมที่แสดงถึงความพยายามของตัวละคร ฝึกฝนการพูด และการแสดงออกของตัวละครเพื่อเตรียมตัวในการแสดงบทบาทสมมติ และลงมือทำอุปกรณ์ประกอบการแสดงบทบาทสมมติจนสำเร็จลุล่วงด้วยตนเอง ส่วนด้านการยกย่อง ประกอบด้วย กระตือรือร้นที่จะเรียนรู้และพยายามจดจำบุคลิกของตัวละครใหม่ ๆ ที่มีความพยายามเพื่อให้แสดงบทบาทสมมติได้ สนใจ และสามารถเลียนแบบพฤติกรรมความพยายามของตัวละครระหว่างแสดงบทบาทสมมติได้ ยิ้มมีความสุขเมื่อเด็กพยายามสามารถแก้ปัญหา แสดงบทบาทสมมติจนสำเร็จ และด้านความสำเร็จของผู้อื่น ประกอบด้วย ลองปฏิบัติตามแบบอย่างของ ตัวละครในนิทานที่มีความพยายาม เช่น เด็กทำสิ่งที่ไม่คุ้นเคย เปิดใจทำสิ่งที่ยังทำได้ไม่ดี มีเป้าหมายที่จะทำงานให้สำเร็จ และลงมือทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยตนเองจนสำเร็จด้วยความพยายาม และไม่ย่อท้อ จากการประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบแต่ละข้อกับจุดประสงค์ ได้ค่าความสอดคล้องเท่ากับ 0.72 โดยผู้เชี่ยวชาญ

เสนอแนะให้เขียนเกณฑ์การประเมินให้สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็กปฐมวัยมากขึ้น และลดรายการพฤติกรรมที่มีความซ้ำซ้อน

4. แบบสอบถามความพึงพอใจ และข้อเสนอแนะจากผู้ปกครองที่มีต่อชุดกิจกรรมฯ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า มีจำนวน 7 ข้อ โดยศึกษาหลักการที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสำรวจความพึงพอใจจากประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบแต่ละข้อกับจุดประสงค์ ได้ค่าความสอดคล้องเท่ากับ 0.87 โดยผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะผู้เชี่ยวชาญมีข้อเสนอแนะ ในการตัด หรือปรับบางข้อคำถาม เนื่องจากการประเมินความพึงพอใจของชุดกิจกรรมฯ นั้น ไม่จำเป็นต้องประเมินในด้านของผู้วิจัย

5. แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจ และเจตคติของผู้ปกครองเกี่ยวกับกรอบความคิดเติบโตเป็นแบบเลือกตอบ 2 ตัวเลือก โดยแบ่งเป็น 3 ด้าน ด้านละ 4 ข้อ มีจำนวน 12 ข้อ โดยสร้างแบบประเมินความรู้ ความเข้าใจ และเจตคติของผู้ปกครองเกี่ยวกับกรอบความคิดเติบโต ตามแนวคิดของ Dweck (2006) ซึ่งประกอบด้วยด้านความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกรอบความคิดเติบโต หมายถึง การรับรู้ข้อมูลของผู้ปกครองที่มีต่อความฉลาด ความสามารถ อุปนิสัย และความเชื่อของคนเราที่สามารถเปลี่ยนแปลง และเรียนรู้ได้ด้วยความพยายาม ส่วนด้านเจตคติเกี่ยวกับกรอบความคิดเติบโต หมายถึง ความเชื่อ และความคิดเห็นของผู้ปกครองในลักษณะเห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วยเกี่ยวกับความฉลาด ความสามารถ อุปนิสัย และความเชื่อของคนเราสามารถเปลี่ยนแปลงได้ รวมทั้งการให้ความสำคัญกับความพยายาม และชื่นชมความสำเร็จของผู้อื่น เพื่อสร้างแรงบันดาลใจให้ตนเอง ทั้งนี้จากประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบแต่ละข้อกับจุดประสงค์ ได้ค่าความสอดคล้องเท่ากับ เท่ากับ 0.81 และ ผู้เชี่ยวชาญมีข้อเสนอแนะ เพื่อให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น คือ ควรจัดกลุ่มข้อคำถาม ด้านความรู้ ความเข้าใจ และเจตคติด้านความพยายาม ด้านการยกย่อง และด้านความสำเร็จของผู้อื่นให้ชัดเจน

6. แบบสัมภาษณ์ผู้ปกครอง เป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อชุดกิจกรรมฯ มีประเด็นสำคัญ ได้แก่ พฤติกรรมของลูกก่อนทำกิจกรรม ระหว่างทำกิจกรรม และหลังทำกิจกรรม พฤติกรรมของลูกที่เปลี่ยนแปลงมากที่สุด ความคิดเห็นที่มีต่อพฤติกรรมของลูก นิทานในชุดกิจกรรมฯ ที่ส่งเสริมกรอบความคิดเติบโต และบทบาทของตนเองในการส่งเสริมกรอบความคิดเติบโต จากประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อสอบแต่ละข้อกับจุดประสงค์ ได้ค่าความสอดคล้องเท่ากับ 1 โดยไม่มีข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยเตรียมโปรแกรมออนไลน์ เพื่อประชาสัมพันธ์ และนัดหมายผู้ปกครอง เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับชุดกิจกรรมฯ พร้อมประเมินกรอบความคิดเติบโตของเด็กปฐมวัยก่อนการทดลอง (pretest)

2. ผู้วิจัยประเมินความรู้ ความเข้าใจ และเจตคติของผู้ปกครองที่มีต่อกรอบความคิดเติบโตของเด็กปฐมวัยก่อนการทดลอง และให้ความรู้กับผู้ปกครองเกี่ยวกับหลักการ และความสำคัญ บทบาทการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ตลอดจนแนวทางในการส่งเสริมกรอบความคิดเติบโตของเด็กปฐมวัยและวิธีการใช้ชุดกิจกรรมฯ

3. ผู้ปกครองใช้แผนการดำเนินการใช้ชุดกิจกรรมฯ ระยะเวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน โดยผู้ปกครองสามารถเลือกวันทำกิจกรรมได้ตามความสะดวก ทั้งนี้ระหว่างทำกิจกรรม ผู้ปกครองสังเกต และ

บันทึกพฤติกรรมกรอบความคิดเติบโตของเด็กเป็นรายสัปดาห์ รวมทั้งผู้ปกครองบันทึกภาพ หรือ VDO ระหว่างผู้ปกครองทำกิจกรรมกับเด็ก และภาพผลงานของเด็ก โดยแบ่งปันภาพ หรือ VDO ดังกล่าวผ่านโปรแกรมออนไลน์

4. เมื่อดำเนินการใช้ชุดกิจกรรมฯ ครบถ้วนแล้ว ผู้วิจัยนัดหมายผู้ปกครองของเด็กกลุ่มเป้าหมายเพื่อร่วมแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมกรอบความคิดเติบโตของเด็กหลังจากใช้ชุดกิจกรรมฯ

5. ผู้วิจัยประเมินความรู้ ความเข้าใจ และเจตคติของผู้ปกครองที่มีต่อกิจกรรมกรอบความคิดเติบโตของเด็กปฐมวัยหลังการทดลอง (posttest) และประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการใช้ชุดกิจกรรมฯ รวมทั้งสัมภาษณ์ผู้ปกครอง เพื่อทราบข้อมูลเพิ่มเติม

6. ผู้วิจัยประเมินกรอบความคิดเติบโตของเด็กปฐมวัยหลังการทดลอง ผ่านโปรแกรมออนไลน์ จากนั้นผู้วิจัยนำแบบประเมิน แบบบันทึกพฤติกรรมกรอบความคิดเติบโตของเด็กที่ได้จากกิจกรรมไปวิเคราะห์ และหาค่าทางสถิติ เพื่อสรุปผลการวิจัยต่อไป

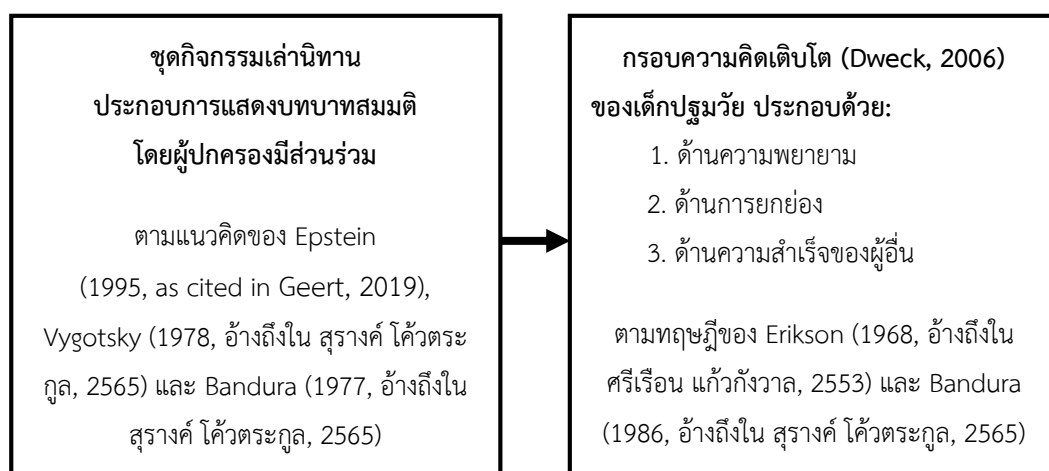
การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลที่ได้จากแบบประเมินกรอบความคิดเติบโตของเด็กปฐมวัย และ แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจ และเจตคติของผู้ปกครองเกี่ยวกับกรอบความคิดเติบโต ประเมินโดยหาค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

2. วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมของเด็กจากผู้ปกครอง แบบประเมินความรู้ ความเข้าใจ และเจตคติของผู้ปกครองเกี่ยวกับกรอบความคิดเติบโต แบบสอบถามความพึงพอใจ และข้อเสนอแนะจากผู้ปกครอง แบบสัมภาษณ์ผู้ปกครองอย่างไม่เป็นทางการ โดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (content analysis)

ภาพ 1

กรอบแนวคิดการวิจัย

ชุดกิจกรรมเล่นิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมติโดยผู้ปกครองมีส่วนร่วม ผู้วิจัยเลือกใช้รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองโดยอาศัยแนวคิดของ Epstien (1995 อ้างใน ประพันธ์ เดชสวัสดิ์, 2552) มาใช้ในการจัดกิจกรรม ร่วมกับทฤษฎีการรับรู้ความสามารถของ Bandura (1977 อ้างใน สุรางค์ โค้วตระกูล, 2565) และทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของ Vygotsky (1978 อ้างใน สุรางค์ โค้วตระกูล, 2565) เนื่องจากต้องการเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมกรอบความคิดเติบโตให้กับเด็กปฐมวัยอย่างเต็มที่ รวมทั้งกิจกรรมภายในชุดกิจกรรมถูกออกแบบให้เด็กได้เรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง ส่งเสริมด้านความพยายาม โดยให้เด็กเรียนรู้ในการจดจำบุคลิกภาพของตัวละครในนิทาน เพื่อแสดงบทบาทสมมติ และลงมือสร้างสรรค์ผลงานด้วยตนเองจนสำเร็จ พร้อมด้านการยกย่อง โดยเด็กให้ความสนใจ หรือชื่นชมตัวละคร และผู้ปกครองที่มีความพยายาม ตั้งใจ และจดจ่อในการแสดงบทบาทสมมติร่วมกับเด็ก ตลอดจนด้านความสำเร็จของผู้อื่น ให้ได้รู้จักเปิดใจเรียนรู้สิ่งใหม่ที่ไม่คุ้นเคย และกล้าลงมือฝึกฝน แล้วนำมาปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้ โดยมีผู้ปกครองคอยสังเกต และให้การสนับสนุนด้วยคำชื่นชมตามแนวคิดกรอบความคิดเติบโต การเป็นแบบอย่างตามความเหมาะสม เพื่อส่งเสริมให้เด็กมีความเชื่อมั่นในตนเองว่าตนเองสามารถพัฒนา และเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัวได้

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการใช้ชุดกิจกรรม ก่อนและหลังใช้ชุดกิจกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการเล่นิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมติที่มีต่อกรอบความคิดเติบโตของเด็กปฐมวัย

ตาราง 1

ผลคะแนนกรอบความคิดเติบโตของเด็กปฐมวัยรายบุคคล และ คะแนนเฉลี่ย ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง โดยภาพรวม

	ความพยายาม		การยกย่อง		ความสำเร็จของผู้อื่น		รวม	
	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง
คนที่ 1	4	4	4	4	3	4	11	12
คนที่ 2	4	4	3	4	3	4	10	12
คนที่ 3	3	4	4	4	3	4	11	12
คนที่ 4	4	4	3	4	3	4	10	12
คนที่ 5	3	4	4	4	3	4	10	12
คนที่ 6	4	4	4	4	3	4	11	12
N=6	3.67	4	3.67	4	3	4	10.5	12

จากตารางที่ 1 พบว่า เด็กกลุ่มเป้าหมายมีคะแนนเฉลี่ยของกรอบความคิดเติบโตหลังการทดลอง (12.00) สูงกว่าก่อนการทดลอง (10.50)

ตาราง 2

ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยกรอบความคิดเติบโต ก่อนการทดลอง และหลังการทดลองเป็นรายด้าน

องค์ประกอบของ กรอบความคิดเติบโต		μ	σ
ด้านความพยายาม	ก่อนการทดลอง	3.67	0.516
	หลังการทดลอง	4.00	0.000
ด้านการยกย่อง	ก่อนการทดลอง	3.67	0.516
	หลังการทดลอง	4.00	0.000
ด้านความสำเร็จของผู้อื่น	ก่อนการทดลอง	3.00	0.000
	หลังการทดลอง	4.00	0.000

จากตารางที่ 2 พบว่า เด็กกลุ่มเป้าหมายมีคะแนนเฉลี่ยของกรอบความคิดเติบโต หลังการทดลอง (4.00) สูงกว่าก่อนการทดลองทุกด้าน ทั้งด้านความพยายาม (3.67) ด้านการยกย่อง (3.67) และ ด้านความสำเร็จของผู้อื่น (3.00) ซึ่งเมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า ด้านความสำเร็จของผู้อื่น เพิ่มขึ้นสูงที่สุด รองลงมาคือ ด้านความพยายาม และด้านการยกย่องที่เพิ่มเท่า ๆ กัน

นอกจากนี้จากแบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้างจากผู้ปกครอง พบว่า ผู้ปกครอง 6 คน (คิดเป็น ร้อยละ 100) มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า นิทานที่ส่งเสริมให้เด็กมีกรอบความคิดเติบโตในทางที่ดีขึ้นมากที่สุด คือ นิทานเรื่อง “ร้านตัดเสื้อคุณกระต่าย” เพราะตัวละครในนิทานมีความน่าสนใจ และเป็นแบบอย่างของความพยายาม และการแก้ปัญหาได้ดี จึงกระตุ้นให้เด็กทุกคนเกิดความสนใจ “คุณลุงกระต่าย” ที่มีพฤติกรรมกรอบความคิดเติบโต อีกทั้งโดยภาพรวมชุดกิจกรรมฯ ทำให้เด็กมีกรอบความคิดเติบโตที่ดีขึ้น โดยเด็กแสดงความพยายามในการแสดงบทบาทสมมติ รู้จักสังเกต และฝึกซ้อมบทละครในนิทานด้วยตนเอง ให้ความสนใจกับตัวละครที่มีกรอบความคิดเติบโต และลองลงมือปฏิบัติตามตัวละครดังกล่าวจนสามารถทำงานจนสำเร็จได้ด้วยตนเอง

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความรู้ ความเข้าใจ และเจตคติของผู้ปกครองเกี่ยวกับกรอบความคิดเติบโตก่อนและหลังใช้ชุดกิจกรรมฯ และความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อชุดกิจกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการเล่นนิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมติที่มีต่อกรอบความคิดเติบโตของเด็กปฐมวัย

ตาราง 3

ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยจากแบบประเมินความรู้ ความเข้าใจ และเจตคติของผู้ปกครองเกี่ยวกับกรอบความคิดเติบโต เป็นรายด้าน ก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง

			คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5	คนที่ 6	μ
ความพยายาม	ก่อนการทดลอง	ความรู้	4	4	3	4	3	4	3.67
		ความเข้าใจ	4	3	4	3	4	4	3.67
		เจตคติ	3	4	4	4	4	3	3.67
	หลังการทดลอง	ความรู้	4	4	4	4	4	4	4
		ความเข้าใจ	4	4	4	4	4	4	4
		เจตคติ	4	4	4	4	4	4	4
		ความรู้	3	4	3	4	4	4	3.67
		ความเข้าใจ	4	3	3	4	4	4	3.67
		เจตคติ	4	4	4	3	3	4	3.67
การยกย่อง		ความรู้	4	4	4	4	4	4	4
		ความเข้าใจ	4	4	4	4	4	4	4
		เจตคติ	4	4	4	4	4	4	4
		ความรู้	3	4	3	3	3	3	3.17
		ความเข้าใจ	3	3	3	3	4	3	3.17
		เจตคติ	3	3	3	3	3	4	3.17
		ความรู้	4	4	4	4	4	4	4
		ความเข้าใจ	4	4	4	4	4	4	4
		เจตคติ	4	4	4	4	4	4	4
ความสำเร็จของผู้อื่น		ความรู้	3.33	4	3.00	3.67	3.33	3.67	3.50
		ความเข้าใจ	3.67	3.00	3.33	3.33	4	3.67	3.50
		เจตคติ	3.33	3.67	3.67	3.33	3.33	3.67	3.50
		ความรู้	4	4	4	4	4	4	4
		ความเข้าใจ	4	4	4	4	4	4	4
		เจตคติ	4	4	4	4	4	4	4
		ความรู้	4	4	4	4	4	4	4
		ความเข้าใจ	4	4	4	4	4	4	4
		เจตคติ	4	4	4	4	4	4	4
รวม		ความรู้	4	4	4	4	4	4	4
		ความเข้าใจ	4	4	4	4	4	4	4
		เจตคติ	4	4	4	4	4	4	4
		ความรู้	4	4	4	4	4	4	4
		ความเข้าใจ	4	4	4	4	4	4	4
		เจตคติ	4	4	4	4	4	4	4

จากตารางที่ 3 พบว่า ผู้ปกครองของเด็กกลุ่มเป้าหมายมีคะแนนเฉลี่ยของกรอบความคิดเติบโตจากการประเมินด้านความรู้ (4.00) ความเข้าใจ (4.00) และเจตคติ (4.00) หลังการทดลอง สูงกว่าก่อนการทดลอง

นอกจากนี้ผลก่อนการทดลอง ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีความรู้ ความเข้าใจบางประการเกี่ยวกับกรอบความคิดเติบโตในประเด็นต่าง ๆ ได้แก่ “ความฉลาดของเด็กเป็นสิ่งที่ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้” “อุปนิสัยของเด็กนั้นเปลี่ยนแปลงได้ยาก” “เด็กที่มีพรสวรรค์ ไม่จำเป็นต้องฝึกฝน” “เด็กควรทำสิ่งที่ตนถนัด มากกว่าทำสิ่งใหม่ที่ยาก” “เด็กที่เก่งไม่จำเป็นต้องใช้ความพยายามมากเท่าเด็กคนอื่น ๆ” “เมื่อลูกทำสิ่งใดไม่ได้ ให้รีบช่วยเหลือลูกให้ทำให้เสร็จทันที” และ “เมื่อเห็นลูกทำสิ่งใดสำเร็จ พ่อแม่ควรชื่นชม ความเก่งของลูก” แต่ผลหลังการทดลอง พบว่า ผู้ปกครองเข้าใจประเด็นดังกล่าวได้อย่างถูกต้องทุกประการ

ตาราง 4

ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยจากแบบประเมินความรู้ ความเข้าใจ และเจตคติของผู้ปกครองเกี่ยวกับกรอบความคิดเติบโตเป็นรายด้าน ก่อนการทดลองและหลังการทดลอง

องค์ประกอบของ กรอบความคิดเติบโต		μ	σ
ความพยายาม	ก่อนการทดลอง	3.67	0.516
	หลังการทดลอง	4.00	0.000
การยกย่อง	ก่อนการทดลอง	3.67	0.516
	หลังการทดลอง	4.00	0.000
ความสำเร็จของผู้อื่น	ก่อนการทดลอง	3.17	0.408
	หลังการทดลอง	4.00	0.000

จากตารางที่ 4 พบว่า ผู้ปกครองมีคะแนนเฉลี่ยของความรู้ ความเข้าใจ และเจตคติเกี่ยวกับกรอบความคิดเติบโตหลังการทดลองด้านความพยายาม การยกย่อง และความสำเร็จของผู้อื่น เท่ากับ 4.00 สูงกว่าหลังการทดลอง (ความพยายาม และการยกย่อง เท่ากับ 3.67 และความสำเร็จของผู้อื่น เท่ากับ 3.17 ตามลำดับ

ผลที่ได้จากแบบสอบถามความพึงพอใจ และข้อเสนอแนะจากผู้ปกครอง พบว่า ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมอยู่ในระดับมากที่สุด เท่ากับ 5.86 (ร้อยละ 80.95) และระดับมาก เท่ากับ 1.14 (ร้อยละ 19.05) โดยมีความคิดเห็นว่าชุดกิจกรรมฯ ทำให้ผู้ปกครองได้เข้าใจมุมมอง และความคิดของลูก การเปิดใจเรียนรู้ของลูก และเห็นความพยายามของลูกมากขึ้นอย่างไม่ย่อท้อ

อภิปรายผล

ผู้วิจัยมีข้อประเด็นในการอภิปราย 5 ประเด็น โดยมีรายละเอียดต่อไปนี้

1. เด็กปฐมวัยมีกรอบความคิดเติบโตหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง แสดงให้เห็นว่าชุดกิจกรรมนี้สามารถส่งเสริมกรอบความคิดเติบโตได้

จากผลการวิจัยดังกล่าว เนื่องมาจากชุดกิจกรรมนี้ส่งเสริมให้ผู้ปกครองเปิดโอกาสให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองจนสำเร็จ รวมทั้งนิทานในชุดกิจกรรมฯ ช่วยดึงดูดความสนใจ ส่งผลให้เด็กเกิดแรงจูงใจในการจดจำ ลักษณะตัวละครในนิทานเพื่อแสดงบทบาทสมมติ และให้ความสนใจ หรือชื่นชอบตัวละครในนิทานที่มีกรอบความคิดเติบโต ตลอดจนเปิดใจเรียนรู้สิ่งใหม่เช่นเดียวกับตัวละครที่มีกรอบความคิดเติบโตในนิทานแม้ว่าคะแนนก่อน และหลังการใช้ชุดกิจกรรมส่งเสริมกรอบความคิดเติบโตรายด้านไม่แตกต่างกันนัก เพราะเด็กกลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่เคยรับรู้จากการที่โรงเรียนเห็นความสำคัญเรื่องกรอบความคิดเติบโตของเด็ก และเคยจัดประสบการณ์ในชั้นเรียนของคาบเรียนจริยศึกษาจำนวน 1 คาบเรียนมาก่อน เพื่อปลูกฝังให้เด็กเข้าใจว่า “หากคนเรามีความพยายาม จะสามารถทำสิ่งต่าง ๆ ได้สำเร็จ” จึงทำให้คะแนนเฉลี่ยสูงตั้งแต่ก่อนการทดลอง อย่างไรก็ตามจากแนวคิดของ Piaget (1972, อ้างถึงใน สุรางค์ โค้วตระกูล, 2565) เด็กในช่วงวัยนี้มีการคิดขึ้นอยู่กับความรู้ของตนเอง นอกจากนี้งานวิจัยของ Haimovitz and Dweck (2017) ยังยืนยันว่า ภาษาที่ผู้ปกครองใช้กับลูกมีผลต่อกรอบความคิดเติบโตของลูก ผู้วิจัยจึงเลือกใช้ชุดกิจกรรมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ในการเล่านิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมติ เพื่อส่งเสริมกรอบความคิดที่เติบโตของเด็กปฐมวัย ซึ่งผลจากการสัมภาษณ์ผู้ปกครอง พบว่า ผู้ปกครอง ร้อยละ 100 มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าชุดกิจกรรมฯ ทำให้เด็กมีกรอบความคิดเติบโตที่ดีขึ้น เพราะเด็กมีโอกาสดำเนินมือปฏิบัติด้วยตนเองจนสำเร็จ เด็กรู้จักเปิดใจเรียนรู้สิ่งใหม่ที่ท้าทายด้วยความพยายาม จดจ่อ และไม่ย่อท้อ ทำให้เด็กรับรู้ความสามารถของตนเอง ส่งผลให้เด็กมีความเชื่อมั่นในตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รสสุคนธ์ อยู่เย็น (2557) และจิระระดวงภูเมธ (2561) ที่พบว่าเด็กที่เข้าร่วมกิจกรรมเล่านิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมติ มีระดับความเชื่อมั่นในตนเองสูงกว่าก่อนจัดกิจกรรม

2. เด็กพัฒนากรอบความคิดเติบโตด้านความสำเร็จของผู้อื่นมากที่สุด

ผลของการใช้ชุดกิจกรรมนี้พบว่า พฤติกรรมกรอบความคิดเติบโตด้านความสำเร็จของผู้อื่นนั้น เด็กแสดงออกถึงการเปิดใจเรียนรู้สิ่งใหม่ที่ตนเองไม่คุ้นเคย โดยลองเลียนแบบพฤติกรรมตั้งใจ จดจ่อ และการฝึกฝนของตัวละครที่ประสบความสำเร็จ เช่น หลังจากเด็กสนใจพฤติกรรมของคุณลุงกระต่าย ในนิทานเรื่อง “ร้านตัดเสื้อคุณกระต่าย” เด็กสามารถนำแบบอย่างมาปฏิบัติในชีวิตประจำวันต่อไป ตลอดจนเด็กส่วนใหญ่กล้าลงมือ และฝึกฝนกิจกรรมที่ตนเองยังทำได้ไม่ดี อาจเนื่องมาจากการที่ผู้ปกครองสนับสนุนให้เด็กได้เรียนรู้การลงมือทำกิจกรรมด้วยตนเอง พร้อมทั้งกระตุ้นให้เด็กได้คิดทบทวนตนเอง และให้ความเชื่อมั่นกับเด็ก ส่งผลให้เด็กไม่กลัวความผิดพลาด เปิดใจ และกล้าลงมือปฏิบัติงานที่มีความท้าทาย หรือพยายามลงมือทำสิ่งที่ตนเองยังทำได้ เพราะผู้ปกครองรับฟังอย่างเข้าใจ รวมทั้งให้คำชื่นชมที่ความพยายาม และแสดงออกถึง

การยอมรับว่าความผิดพลาดถือเป็นโอกาสในการเรียนรู้ ดังที่ Erikson (1968, อ้างถึงใน ศรีเรือน แก้วกังวาล, 2553) ได้อธิบายถึงพัฒนาการของเด็กอายุ 3 – 5 ปี เป็นช่วงสร้างความคิดริเริ่ม ซึ่งเด็กควรได้รับโอกาสจากผู้ใหญ่ในการลงมือทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยตนเอง เด็กควรได้รับอิสระอย่างเพียงพอในการร่วมทำกิจกรรมกับผู้อื่น เพราะเด็กเริ่มใช้จินตนาการ และมีความพยายามที่จะทำสิ่งต่าง ๆ ให้ประสบความสำเร็จ โดยไม่หลีกเลี่ยง นอกจากนี้ในระหว่างการใช้ชุดกิจกรรมฯ ผู้ปกครองเปิดใจรับฟังเด็ก และให้คำชื่นชมที่ความพยายามของเด็กเสมอ พร้อมช่วยสร้างความเข้าใจให้กับเด็กเกี่ยวกับความผิดพลาดว่าเป็นโอกาสในการเรียนรู้ ทำให้เด็กเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง สำหรับพฤติกรรมของผู้ปกครองดังกล่าวมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ Haimovitz and Dweck (2017) ที่แสดงให้เห็นว่า การตอบสนองต่อความผิดพลาดของผู้ปกครองในเชิงบวก จะส่งผลให้เด็กมีกรอบความคิดเติบโตมากขึ้น

3) นิทานในชุดกิจกรรมฯ ที่ส่งผลต่อกรอบความคิดเติบโตของเด็กมากที่สุด คือ ร้านตัดเสื้อคุณกระต่าย

จากแบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้างจากผู้ปกครอง พบว่า ผู้ปกครอง 6 คน (คิดเป็นร้อยละ 100) มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า นิทานที่ส่งเสริมให้เด็กมีกรอบความคิดเติบโตในทางที่ดีขึ้นมากที่สุด คือ นิทานเรื่อง “ร้านตัดเสื้อคุณกระต่าย” เพราะตัวละครในนิทานมีความน่าสนใจ และเป็นแบบอย่างของความพยายาม และการแก้ปัญหาได้ดี จึงกระตุ้นให้เด็กทุกคนเกิดความสนใจ “คุณลุงกระต่าย” โดยเด็กสามารถแสดงบทบาทสมมติได้อย่างมีความสุข แสดงให้เห็นว่าเด็กมีความสนใจในตัวละคร “คุณลุงกระต่าย” เพราะถึงแม้ว่าคุณลุงกระต่ายจะพบเจอกับความผิดพลาด แต่คุณลุงกระต่ายมีวิธีการตอบสนองต่อความผิดพลาดของตนเองด้วยความเพียรพยายาม และสามารถรับมือกับสถานการณ์ได้ดี ดังที่ Bandura (1977 อ้างใน สุรางค์ โค้วตระกูล, 2565) เชื่อว่า บุคคลสามารถเรียนรู้ได้จากการพยายามเลียนแบบพฤติกรรมที่ตนเองสนใจ โดยเฉพาะหากตัวแบบสามารถประสบความสำเร็จได้ จะยังสามารถจูงใจให้บุคคลเลียนแบบได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ตัวละครในนิทานเรื่องนี้เป็นสัตว์พูดได้ และมีพฤติกรรมที่น่าสนใจ สามารถทำให้เด็กจดจำ และมีแรงจูงใจในการเลียนแบบพฤติกรรมด้วยความกระตือรือร้น สามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมีความสุข นอกจากนี้ตัวละครในนิทานเรื่องดังกล่าวมีความสอดคล้องกับแนวคิดของ เกริก ยุ้นพันธ์ (2547) กล่าวถึง นิทานที่เหมาะสมกับเด็กตามความต้องการ และพัฒนาการของ อายุ 4 – 6 ปี ซึ่งเด็กจะให้ความชื่นชอบตัวเอกของเรื่องที่เป็นสัตว์ พูดได้อย่างเช่น “คุณลุงกระต่าย” นั่นเอง

4) ผู้ปกครองมีคะแนนเฉลี่ยของความรู้ ความเข้าใจ และเจตคติเกี่ยวกับกรอบความคิดเติบโตสูงกว่า ก่อนการทดลอง

จากผลการประเมินความรู้ ความเข้าใจ และเจตคติเกี่ยวกับกรอบความคิดเติบโตของผู้ปกครอง ก่อนการทดลอง ทำให้ผู้วิจัยรับรู้ว่าคุณปกครองส่วนใหญ่มีความรู้ ความเข้าใจผิดบางประเด็นเกี่ยวกับกรอบความคิดเติบโต ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงความฉลาด ความเก่ง อุปนิสัย รวมถึงการส่งเสริมกรอบความคิดเติบโตของลูก และการกล่าวชื่นชมลูกอย่างเหมาะสม แต่ภายหลังจากผู้ปกครองใช้ชุดกิจกรรมฯ พบว่า

ผู้ปกครอง ทุกคนมีความรู้ ความเข้าใจประเด็นดังกล่าวได้อย่างถูกต้อง อาจเนื่องมาจากผู้ปกครองได้รับข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกรอบความคิดเติบโตที่ถูกต้อง และมีโอกาสได้ลงมือปฏิบัติจริงกับลูก ทำให้ผู้ปกครองมีความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติ และสามารถให้คำชื่นชมตามกรอบความคิดเติบโตที่เหมาะสมมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Navarro (2020) พบว่า ผู้ปกครองมีอัตราการให้คำชมเชยลูกที่เหมาะสมเพิ่มขึ้น หลังจากผู้ปกครองได้รับการศึกษาแบบอย่างของภาษาที่ส่งเสริมกรอบความคิดเติบโตของลูก แสดงให้เห็นว่าการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองผ่านการใช้ชุดกิจกรรมฯ ช่วยให้ผู้ปกครองมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกรอบความคิดเติบโตมากขึ้น รวมทั้งช่วยปรับเปลี่ยนเจตคติในการอบรมเลี้ยงดูบุตรหลาน และพัฒนาพฤติกรรมกรอบความคิดเติบโตของเด็กได้

5) ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมฯ ระดับมากที่สุด ร้อยละ 80.95 และระดับมาก ร้อยละ 19.05

จากแบบประเมินความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อชุดกิจกรรมฯ แสดงให้เห็นว่าผู้ปกครองมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด และระดับมาก โดยผู้ปกครองมีความเห็นที่สอดคล้องกันว่า ชุดกิจกรรมฯ ทำให้ผู้ปกครองเห็นการเปิดใจ และเห็นความพยายามอย่างไม่ย่อท้อของลูกมากขึ้น จากผลดังกล่าวอาจเนื่องมาจากธรรมชาติของผู้ปกครองนั้นมีความรัก ความห่วงใยให้กับลูก และอยากให้ลูกได้รับสิ่งที่ดีที่สุด รวมทั้งทางโรงเรียนมีหัวข้อรณรงค์ประจำปีการศึกษา 2564 ของโรงเรียนในเครือคณะอัครสุลิน เรื่อง กรอบความคิดเติบโต ที่ส่งเสริมให้เด็กมีกรอบความคิดที่พัฒนา และสามารถเรียนรู้ได้ ซึ่งผู้วิจัยเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการส่งเสริมกรอบความคิดเติบโตแก่เด็ก ทำให้ผู้ปกครองได้รับความรู้ และทำความเข้าใจเกี่ยวกับกรอบความคิดเติบโต ตลอดจนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนากรอบความคิดเติบโตเด็กร่วมกับทางโรงเรียนเพื่อเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งส่งผลต่อความเชื่อมั่นในตนเองของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาเด็กได้อย่างเหมาะสมมากขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ National Parent Education Network (n.d.) ที่กล่าวถึงการส่งเสริมให้ผู้ปกครองเกิดความรู้ ความเข้าใจ และมีเจตคติที่ถูกต้องจะช่วยเพิ่มความเข้มแข็งให้กับครอบครัว หรือการให้การศึกษาแก่ผู้ปกครองอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้เห็นการพัฒนาที่ดีของผู้ปกครอง และลูกควบคู่กัน จึงส่งผลให้ผู้ปกครองเกิดความพึงพอใจเมื่อตนเองได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมให้กับลูก และได้เห็นการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นของลูกด้วยตนเอง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลวิจัยไปใช้

1. ครูควรปรับเปลี่ยนรูปแบบบางกิจกรรมให้สอดคล้องกับเนื้อเรื่องในนิทาน เพื่อให้กิจกรรมมีความน่าสนใจมากขึ้น
2. ผู้ปกครองควรสอดแทรกข้อคิดอื่น ๆ ในนิทาน นอกเหนือจากข้อคิดเรื่องกรอบความคิดเติบโต
3. ครูควรจัดประสบการณ์ในชั้นเรียนควบคู่กับการที่ผู้ปกครองใช้ชุดกิจกรรมฯ เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องมากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาในกลุ่มประชากรที่มีจำนวนมากขึ้น และเพิ่มระยะเวลาในการทดลอง
2. ควรศึกษาผลของการใช้ชุดกิจกรรมฯ กับเด็กในระดับชั้นที่สูงขึ้น และศึกษาผลต่อเนื่องเป็นระยะยาว
3. ควรศึกษาผลของการจัดกิจกรรมอื่น ๆ ที่มีต่อกรอบความคิดเติบโตของเด็กปฐมวัย เช่น กิจกรรมประกอบอาหาร เกมการศึกษา Coding
4. เนื่องจากกลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้เป็นเด็กพิเศษหญิงทั้งหมด ดังนั้นจึงควรมีการศึกษาผลการใช้ชุดกิจกรรมฯ ในกลุ่มของเด็กปฐมวัย เพศชาย ด้วย

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- เกริก ยุ้นพันธ์. (2547). *การเล่นนิทาน*. สุวีริยาสาส์น.
- จิระนะ ดวงฤเฒ. (2561). *การพัฒนาการจัดกิจกรรมเล่นนิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมติ เพื่อส่งเสริมความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กปฐมวัย* [วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- รสสุคนธ์ อยู่เย็น. (2557). ผลของการจัดกิจกรรมการเล่นนิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมติที่มีต่อความเชื่อมั่นในตนเองของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 2. *วารสารวิชาการ (Veridian E-Journal)*, 7(2), 779 – 787. <https://he02.tci-thaijo.org/index.php/Veridian-E-Journal/article/view/17169/23483>.
- ศรีเรือน แก้วกังวาล. (2553). *จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย แนวคิดเชิงทฤษฎี-วัยเด็กตอนกลาง* (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุรางค์ ไคว์ตระกูล. (2565). *จิตวิทยาการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 14). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาษาอังกฤษ

- Dweck, C. (2006). *Mindset: The new psychology of success*. Random House.
- Dweck, C. (2009). *Mindset: The New Psychology of Success*. Ballantine.
- Dweck, C. (2014). Teachers' mindsets: 'Every student has something to teach me'. *Educational Horizons*, 93(2), 10-15.
- Enriquez, G., Clark, R. Summer & Calce, D. J. (2017). *Using children's literature for dynamic learning frames and growth mindsets*. <http://web.a.ebscohost.com.portal.lib.ku.ac.th/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=2&sid=cc12a497-e4e0-4dad-9d8a-4bdc340e2920%40sessionmgr4007>.

- Geert, D. (2019). Parental Involvement, parental participation, parent-school-community partnerships. Parental involvement, parental participation, parent-school-community partnerships. *Encyclopedia, Education & Educational Research*, (4).
<https://encyclopedia.pub/entry/105>
- Haimovitz, K., & Dweck, C. (2017). Parents' views of failure predict children's fixed and growth intelligence mindsets. *Psychological Science*, 27(6), 859-869.
- Johnston, P.H. (2012). *Opening minds: Using language to change lives*. Stenhouse.
<http://2.droppdf.com/files/F2E8R/opening-minds-using-language-to-change-lives.pdf>.
- King, R. B. (2012). How you think about your intelligence influences how adjusted you are: Implicit theories and adjustment outcomes. *Personality and Individual Differences*, 53(5), 705-709.
- National Parent Education Network. (n.d). *NPEN Core Principles*. <https://npen.org/about-npen/core-principles>.
- Navarro, S. (2020). *Modeling growth mindset: How parental involvement benefits student cognitive development*. MATL Action Research Projects. <https://digitalcommons.stmarysca.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=1004&context=matl-action-research>.
- Schroder, H. S., Dawood, S., Yalch, M. M., Donnellan, M. B., & Moser, J. S. (2014). The role of implicit theories in mental health symptoms, emotion regulation, and hypothetical treatment choices in college students. *Cognitive Therapy and Research*, 39(2), 120-139. https://www.researchgate.net/publication/266023041_The_Role_of_Implicit_Theories_in_Mental_Health_Symptoms_Emotion_Regulation_and_Hypothetical_Treatment_Choices_in_College_Students.
- Wright, W. L. (n.d). *11 Books to Help Kids Build a Growth Mindset*.
<https://www.understood.org/en/friends-feelings/empowering-your-child/building-on-strengths /growth-mindset-books>.